

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ

I. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ದೃಢೀಕರಣ (Adoption of Organic and Certification) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ರುತ್ತದೆ (Project Based Activity).

ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಕೃಷಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅತಿ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್, ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ, ಸಾವಯವ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ, ಸಸ್ಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಗೂ ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಮಿ ನಾಶಕಗಳನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡದೆ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಹಾಗೂ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ದೃಢೀಕರಣ, ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಜೀವಸಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

II. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಉದ್ದೇಶಗಳು :

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತೆ ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಘಟಕ / ಬಯೋ ಡೈಜೆಸ್ಟರ್ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆಯಲು ಬಯಸುವ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಹಸು, ಎಮ್ಮೆ, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ, ಕೋಳಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಯಾವುದಾದರೊಂದನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಜೀವಸಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕದಿಂದ ದೊರಕುವ ಸಾರವು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಲಘು ಪೋಷಾಕಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಹಲವು ರೋಗ, ಕೀಟ ನಿರೋಧಕ / ನಿಯಂತ್ರಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರಣ, ಇದನ್ನು ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

III. ಅನುದಾನ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಧನ :

2014-15 ನೇ ಸಾಲಿನ MIDH ಯೋಜನೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ಉಪಯೋಜನೆಯಡಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಸಾವಯವ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಭೌತಿಕ 1000 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ರೂ. 40.00 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಭೌತಿಕ 902 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ರೂ.27.06 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಎರೆಹುಳು ಘಟಕ ಮತ್ತು ಬಯೋಡೈಜೆಸ್ಟರ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಭೌತಿಕ 800 ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ರೂ. 240.00 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿ ರುತ್ತದೆ.

ಎರೆಹುಳು ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ (Indicative Costs):

ಕ್ರ.ಸಂ	ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು	ಮೊತ್ತ (ರೂ.)
1	ನೆರಳಿಗಾಗಿ ಮೇಲ್ಭಾವಣೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು. ಉದ್ದ 50ಅಡಿ X ಅಗಲ 20ಅಡಿ X ಎತ್ತರ 8 ರಿಂದ 10 ಅಡಿ (ಆಸ್‌ಬೆಸ್ಟಸ್ / ಮಂಗಳೂರು ಹೆಂಚಿನ ಮೇಲ್ಭಾವಣೆ, ಕಲ್ಲು / ಸಿಮೆಂಟ್ ಕಂಬಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರೆ ಅಗತ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು)	30,000
2	ಇಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಹಾಲೋಬ್ಲಾಕ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ತೊಟ್ಟಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ(ಉದ್ದ 20`X ಅಗಲ 4` X ಎತ್ತರ 2`) 160 ಘನ ಅಡಿ ಒಟ್ಟು 8 ತೊಟ್ಟಿಗಳು 1280 ಘನ ಅಡಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟಿಗೆ ರೂ. 2250/- ರಂತೆ.	18,000
3	ಎರೆಹುಳುಗಳ ಖರೀದಿಗೆ (8 ತೊಟ್ಟಿ X 3 ಕೆ.ಜಿ= 24 ಕೆ.ಜಿ)	7,200
4	ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ	4,800
	Total	60,000

ಎರೆಹುಳು ಘಟಕ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 30,000/- ಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಜೀವಸಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಿಸಲು ತಗಲುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ (Indicative Costs)

ಕ್ರ.ಸಂ	ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು	ಮೊತ್ತ (ರೂ.)
1	ಡೈಜೆಸ್ಟರ್ ಟ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ಮಾಣ (20' X 10' X 6') ಮತ್ತು 1200 ಘನ ಅಡಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ತೊಟ್ಟಿ (Storage Tank) (5' X 5' X 8')	55,000
2	ಪಿವಿಸಿ ಪೈಪ್ ಮತ್ತು ಮೆಶ್‌ಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ, ನೀರಿನ ಪೈಪ್ ಲೈನ್ ಇತ್ಯಾದಿ	3,000
3	ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ	2,000
	ಒಟ್ಟು	60,000

ಜೀವಸಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಒಟ್ಟು ಖರ್ಚಿನ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ಅಥವಾ ಗರಿಷ್ಠ ರೂ. 30,000/- ಗಳಿಗೆ ಮಿತಿಗೊಳಿಸಿ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

1. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (Adoption of Organic Farming) :

- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ರೂ. 20,000/- ಗಳಂತೆ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 50 ರಂತೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ರೂ. 10,000/- ಗಳನ್ನು 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ ರೂ. 4,000/-ಗಳು, ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ರೂ.3,000/- ಗಳು ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ವರ್ಷ ರೂ. 3,000/- ಗಳ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 0.4 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ನಿಂದ ಗರಿಷ್ಠ 4 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ವರೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡಬಹುದು.
- ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ರೂ. 4,000/-ಗಳ ಸಹಾಯಧನದ ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಸಿರೇಲೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಬೀಜ ಹಾಗೂ ಹಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಲು ನೀಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ರೈತರ ವಂತಿಕೆಯ ಹಣ ರೂ. 4000/- ಗಳ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದ ಮಾಡುವುದು, ನಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರೈತರೇ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಎರಡನೇ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ವರ್ಷ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಶೇ. 50 ರಂತೆ ನೀಡಬಹುದಾದ ರೂ.3000/- ಗಳನ್ನು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯವಿರುವ ಸಾವಯವ ಪರಿಕರಗಳಾದ ಬಯೋಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್, ಬಯೋಪೆಸ್ಟಿಸೈಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕವಾದ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು. ರೈತರ ವಂತಿಗೆ ರೂ. 3000/- ಗಳನ್ನು ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ರೈತರೇ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

2. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ದೃಢೀಕರಣ (Certification of Organic Farming) :

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ದೃಢೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ (Certification of Organic Farming) 50ಹೆ. ಗುಚ್ಛ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ರೂ. 5.00 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮೂರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ, ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷ ರೂ. 1.50 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು, ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ರೂ. 1.50 ಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ವರ್ಷ ರೂ. 2.00 ಲಕ್ಷಗಳಂತೆ ವಿವಿಧ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಸಲು ನೀಡಿರುವ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚದ ವಿವರಗಳು.

Indicative Cost for the 1st Year : (IC-1) for 50 ha

Sl. No.	Items	Maximum Cost (in. Rs.)
1.	Baseline survey	15000
2.	Registration of the farmers group	2500
3.	Farmers dairy 50 x Rs. 30	1500
4.	Internal checklist 50 x Rs.5	250
5.	ICS manual one copy for each beneficiary group	100
6.	NSOP manual one copy for each beneficiary group	300

7.	Growers group manual one copy for each beneficiary group	100
8.	Over view map of District / Taluk (2 nos) and Growers list	250
9.	On Farm Training programme for 50 ha. group @ Rs. 200 per farmer per training. Two training of two days programme (To be given on Actual Basis)	40000
10.	Field advisory visits 2 times in a span of 60 days (for infrastructure development) (To be given on Actual Basis)	10000
11.	Internal inspection 2 times in a span of 60 days (To be given on Actual Basis)	10000
12.	Residual analysis (Soil, Water & Crop produce) or based on actual cost of analysis (To be given on Actual Basis)	10000
13	Administrative cost covering service charge, service tax, including stationery and Miscellaneous per year for the service provider.	40000
14	Group Certification cost by accredited certification agency for IC-1 (50 Ha. Block / District) (To be given on Actual Basis) / on comparative rates to be given by DDH.	20000
Grand Total		150000

(Note : Cost to be calculated on per ha. basis)

Indicative Cost for the 2nd Year : (IC-2) for 50 ha

Sl. No.	Items	Maximum Cost (in. Rs.)
1.	A. On Farm Training programme for 50 ha. group @ Rs. 200 per farmer per training. Two trainings of two days programme (To be given on Actual Basis)	40,000.00
	B. Exposure Visits/ Tour programme	20,000.00
2.	Internal inspection 2 times in a span of 60 days (To be given on Actual Basis)	10,000.00
3.	Field advisory visits 2 times in a span of 60 days (for infrastructure development) (To be given on Actual Basis)	10,000.00
4.	Administrative cost covering service charge, service tax, including stationery and Miscellaneous per year for the service provider	40,000.00
5.	Group Certification cost by accredited certification agency for IC-2 (50 Ha. Block / District) (To be given on Actual Basis)	20,000.00
6.	Residual analysis (Soil, Water & Crop produce) or based on actual cost of analysis (To be given on Actual Basis) / By following tender or competitive rate basis to be given by DDH	10,000.00
Grand Total		150,000

(Note : Cost to be calculated on per ha. basis)

Indicative Cost for the 3rd Year : (IC-3) for 50 ha

Sl. No.	Items	Maximum Cost (in. Rs.)
1.	A. On Farm Training programme for 50 ha. group @ Rs. 200 per farmer per training. Two training of two days programme (To be given on Actual Basis)	40,000.00
	B. Exposure Visits/ Tour programme	20,000.00
2.	Internal inspection 2 times in a span of 60 days (To be given on Actual Basis)	10,000.00
3.	Field advisory visits 2 times in a span of 60 days (for infrastructure development) (To be given on Actual Basis)	10,000.00
4.	Administrative cost covering service charge, service tax, including stationery and Miscellaneous per year for the service provider	60,000.00
5.	Group Certification cost by accredited certification agency (50 Ha. Block/ District) (To be given on Actual Basis)	20,000.00
6.	Residual analysis (Soil, Water & Crop produce) or based on actual cost of analysis (To be given on Actual Basis)	10,000.00
7.	Documentation about Internal Control System for 3 years. (CD's, Hard Copy's etc.,) (To be given on Actual Basis)	30,000.00
Grand Total		2,00,000

(Note : Cost to be calculated on per ha. basis)

IV. ತಾಂತ್ರಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳು :-

- ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ವರ್ಷದ ದೃಢೀಕರಣ (IC-1) ಪಡೆದ ನಂತರವೇ ಎರಡನೇ ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಅಳವಡಿಕೆ ಮತ್ತು ದೃಢೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವರ್ಷವಾರು ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಅನುದಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಖರ್ಚನ್ನು ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಆಯ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ಸೇವಾ ನೆರವಿಗರು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸದೇ ಇರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ವಜಾಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು 3ನೇ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ಹಂತದವರೆಗೆ IC-3 ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಾವಯವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿದ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಆಯಾ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದೃಢೀಕರಣ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

- ಸದರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಸೇವಾ ನೆರವಿಗರು (Service Provider) ಇಲಾಖೆಯೊಂದಿಗೆ, ಒಪ್ಪಂದದ ಕರಾರು ಪತ್ರ (MOU) ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.
- ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಸೇವಾ ನೆರವಿಗರ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸದರಿಯವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ತರಬೇತಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಜರು ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಾವಯವ ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕೆ ಭರಿಸಬೇಕಾದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಅಪೇಡಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ದೃಢೀಕರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ರಸೀದಿ ಪಡೆದು, ಹಣ ಪಾವತಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇವಾ ನೆರವಿಗರು ಸಹಕಾರ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಸಾವಯವ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಿರುವ ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ಜೀವ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಭಾಗ, ಹುಳಿಮಾವು, ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ಕೃಷಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೇವಾ ನೆರವಿಗಳ ಆದ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಣ್ಣು ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಅಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು (Organic Matter content) ಮಾಡಿಸುವುದು. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಹಾಗೂ ಲಘು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ಜೀವಿಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ (Trichoderma, Azotobacter, Azospirillum), ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ರೆಸಿಡ್ಯೂ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು. ನೀರಿನ ಮಾದರಿಗಳಲ್ಲಿ ಲವಣಾಂಶ ಹಾಗೂ ಭಾರಿ ಲೋಹಗಳ (Heavy metals) ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವು ಉಳಿಕೆ ಆದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿ ಆಗಿರುವ ಇತರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಬಹುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚದಡಿ ನಿಗದಿ ಆಗಿರುವ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಖರ್ಚು ಭರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.
- ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಹಣ ಬಳಕೆ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರವನ್ನು (Utilization Certificate) ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ರವರು ಸೇವಾ ನೆರವಿಗರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಬೇಸಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ , ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪರಿಕರಗಳು (inputs), ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ಲಭ್ಯವಿರುವ ನುರಿತ ತರಬೇತುದಾರರ ವಿವರ, ರೈತರ ಹೆಸರು, ವಿಳಾಸ, ದೂರವಾಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು soil profile ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು.

V. ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅರ್ಹತೆ:-

- ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ರೈತರಾಗಿದ್ದು ಜಮೀನು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಜಂಟಿ ಖಾತೆಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇತರೆ ಖಾತೆದಾರರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪತ್ರ ಪಡೆದಿರಬೇಕು. ತಂದೆ ಅಥವಾ ತಾಯಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಜಮೀನಿದ್ದು, ಅವರು ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರಿಂದ ದೃಢೀಕರಿಸಿ, ಕುಟುಂಬದ ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ಸಾವಯವ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ದೃಢೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿ ಮೀರದಂತೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಚ್ಚ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು (2 ಅಥವಾ 3 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ) ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು . ಹಾಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಗುಚ್ಚದಲ್ಲಿ (Cluster) ಆಸಕ್ತ ರೈತರನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಬೇಕು.
- ಮಹಿಳೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕುಟುಂಬದ ಇತರೆ ಪುರುಷ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಬಾರದು. ಮಹಿಳೆಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು.
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಕೇಂದ್ರ / ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಧನ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಧೃಢೀಕರಣ ಪತ್ರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

VI. ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವ ವಿಧಾನ, ಅರ್ಜಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ:-

1. ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಜಿಪಂ) ರವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್ ಯೋಜನೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಹ ರೈತರಿಂದ ಎರೆಹುಳು / ಜೀವಸಾರ ಘಟಕಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿರುವ ಗುರಿಯ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಛೇರಿ ಸೂಚನಾ ಫಲಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಿ ಅರ್ಹ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು.
2. ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಅರ್ಹತೆ, ಆಯ್ಕೆಯ ಮಾನದಂಡಗಳು, ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ ದಾಖಲಾತಿಗಳು, ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕೊನೆಯ ದಿನಾಂಕ, ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಗುರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಜಿಗಳು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಇರತಕ್ಕದ್ದು.
3. ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ರೈತರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಮೊದಲಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದಾಖಲಾತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿರತೋನಿ/ಸತೋನಿ ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.

- a. ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಅರ್ಜಿ.

- b. ಪಹಣಿ (RTC) (ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ನಮೂದಿಸಿರಬೇಕು) ಜನವರಿ.2014 ರ ನಂತರದಾಗಿರಬೇಕು.
- c. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು (ಎರೆಹುಳು ಘಟಕ ಹಾಗೂ ಬಯೋಡೈಜೆಸ್ಟರ್) ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಜೇಷ್ಠತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನೊಂದಿಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಛೇರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.
- d. ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯ ಅನುಮತಿ/ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಜೇಷ್ಠತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು.
4. ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಿಸತೋನಿ/ಸತೋನಿ ರವರು ಅರ್ಜಿ ಹಾಗೂ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅರ್ಹ ಅರ್ಜಿದಾರರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಜೇಷ್ಠತಾ ವಹಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ 5 ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಸಹಾಯಧನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೋಲನಿ(ಜಿಪಂ) ರವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲಾತಿಗಳ ಸಹಿತ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ- ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಜಿಪಂ) ರವರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹಿಸತೋನಿ/ಸತೋನಿ ರವರಿಂದ ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಜೇಷ್ಠತಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು.
5. ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೋಲನಿ (ಜಿಪಂ) ರವರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಅನುಮೋದಿತ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ work Order/letter of intent ಅನ್ನು 5 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ನೀಡುವುದು.
6. ತೋಲನಿ (ಜಿಪಂ) ರವರಿಂದ work order / letter of intent ಪಡೆದ ನಂತರ ರೈತರು ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಸಾರ 15 ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು.
7. ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಹಾಯಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿ (RSK) ರವರು ಫಲಾನುಭವಿಯೊಂದಿಗೆ ತಾಕುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಾವಯವ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ದೃಢೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಕ್ರಮಗಳು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅನುಷ್ಠಾನದ ವಿವರ ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಸಮೇತ ಫೋಟೊ ತೆಗೆದು ಫೋಟೊ ಹಾಗೂ ವರದಿಯನ್ನು ಸತೋಲ (RSK) ಹಾಗೂ ಹಿಸತೋನಿ ದೃಢೀಕರಣದೊಂದಿಗೆ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಜಿಪಂ) ರವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
8. ರೈತರು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಹಾಯಧನ ಅರ್ಜಿ ಮತ್ತು ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
9. ಪ್ರತಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಹಾಯಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿ (RSK) ರವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ (ಶೇ.100 ರಷ್ಟು) ತಾಕು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಸತೋಲ (RSK) ರವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತಾಕುಗಳ ಪೈಕಿ ಕನಿಷ್ಠ ಶೇ.50 ರಷ್ಟು ತಾಕುಗಳನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸತೋನಿ/ಹಿಸತೋನಿ ರವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.ಸತೋಲ (RSK) ರವರು ನಡೆಸಿರುವ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಅವರನ್ನೇ ನೇರ ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೋಲನಿ (ಜಿಪಂ) ರವರು ಶೇ.5 ರಷ್ಟು ತಾಕುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಸತೋನಿ/ಹಿಸತೋನಿ ರವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಸತೋನಿ/ಹಿಸತೋನಿ ರವರನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ

ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯಕ್ಕೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಛಾಯಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸುವುದು.

10. ರೈತರು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸದೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಅಧಿಕಾರಿ (RSK) ಯಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಧೃಡೀಕರಿಸಿದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು.

VII. ತಾಂತ್ರಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕ್ರಮಗಳು :-

ತಾಕು ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

1. ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಹಾಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆ, ತಳಿ, ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳು
2. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ Chemical fertilizers, pesticides ಮತ್ತು insecticides ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಪರಿವರ್ತನೆ / ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಫಲಾನುಭವಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು.
4. ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಧೃಡೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಪೂರಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಮೇಲ್ಕಂಡ ದಾಖಲಾತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಅನುಮೋದನೆಗಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

VIII. ಸಹಾಯಧನ ವಿತರಣೆ:

- ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ (ಜಿಪಂ) ರವರು ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಿಸತೋನಿ ನೀಡಿರುವ ಅನುಷ್ಠಾನದ ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರ ಕೆಲಸವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಹಾಯಧನ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಫಲಾನುಭವಿಯು ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಾಲ ಪಡೆದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲದ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಅಗುವಂತೆ ಅಥವಾ ಫಲಾನುಭವಿಯ ಉಳಿತಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ECS/NEFT ಮುಖಾಂತರ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಜಮಾ ಮಾಡುವುದು.
- ECS ಸೌಲಭ್ಯ ವಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಹೆಸರಿಗೆ ಚೆಕ್‌ಅನ್ನು ನೀಡಿ ಫಲಾನುಭವಿ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವುದು

IX. ಅರ್ಥಿಕ ಪ್ರತ್ಯಾಯೋಜನೆ (Delegation of Power) :

ಎರೆಹುಳು / ಜೀವಸಾರ ಉತ್ಪಾದನಾ ಘಟಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಯಂತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಾವಯವ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ದೃಢೀಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಆಧಾರಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವ ಗುರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಿಷನ್, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ರವರಿಂದ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

X. Reporting and documentation (ವರದಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು).

- ಅಂತಿಮ ಪ್ರಗತಿ ವರದಿ, ಯಶೋಗಾಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನದಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು (ಲಿಖಿತ, ದೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ) ಸಾಫ್ಟ್ ಕಾಪಿ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಡ್ ಕಾಪಿಯೊಂದಿಗೆ **KSHMA** ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಉಪ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ) ರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು.
- ಮುಂದಿನ ಅದೇಶ ಬರುವವರೆಗೂ ಈ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.